

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 18/00865
Arkivkode
Saksbehandler Geir Skaug

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Gjøvik menighetsråd 2015-2019	12.12.2018	61/18

Høringssvar på utkast til Kirkeordning for Den Norske kirke Gjøvik sokn

Gjøvik menighetsråd 2015-2019 har behandlet saken i møte 12.12.2018 sak 61/18

Møtebehandling

Rådet drøftet høringssvaret og gikk gjennom kapittel for kapittel.

Vedtak

Gjøvik menighetsråd har mottatt Kirkerådets høringsnotat av 20. september 2018 med utkast til kirkeordning. Gjøvik menighetsråd avgir følgende høringssvar:

Hovedsynspunkter:

- 1) Menighetsrådet støtter Kirkerådets anbefaling om at hovedtrekkene ved dagens ansvars- og oppgavefordeling videreføres.
- 2) Menighetsrådet tar noe forbehold i forhold til hva som blir endelig bestemmelser om Den Norske kirke i den nye trossamfunnsloven.
- 3) Menighetsrådet forutsetter i sin uttalelse at et fellesorgan for soknene – kirkelig fellesråd – får videreført nødvendig rettslig handleevne til å fortsatt å kunne være ansvarlig arbeidsgiver, kirkebyggforvalter og gravplassmyndighet også i ny lov. Kirkerådet henstilles til å legge dette til grunn i arbeidet videre.
- 4) Språklig er det et forbedringspotensial. Det er viktig at begreper og uttrykk er så enkle og klare at man unngår ulike tolkninger.
- 5) Vi tillater oss også å minne om at vi, sammen med en rekke andre høringsinstanser til ny Trossamfunnslov, pekte på viktigheten av å avklare forholdet mellom de to rettssubjektene. Vi er enige i at det må gis en organiseringskompetanse til KM, men mener det er et åpenbart behov for å trekke noen grenser / linjer for hvor omfattende KMs inngripen i et annet rettssubjekt kan være. Vi har merket oss at disse temaene i liten grad er berørt i høringsdokumentet. Slik forslaget nå foreligger kan en oppfatte at KMs kompetanse er ubegrenset. Det skaper usikkerhet. Vi forutsetter at en slik nærmere avklaring foreligger før KM fatter endelig vedtak.

Synspunkter knyttet til de enkelte kapitler:

Kapittel 1. Den norske kirkes grunnlag

- 1) Menighetsrådet anser det som like viktig at det også nedfelles i regelverket hva som er formålet med bestemmelsene. Innholdet i §1 i dagens Kirkelov kan videreføres – f.eks. med denne ordlyd: «Formålet med kirkeordningen er å legge forholdene til rette for et aktivt

engasjement og en stadig fornyelse i den evangelisk lutherske folkekirke i Norge». Dette bør være paragraf 1.

2) Det er helt på sin plass at bestemmelser om kirkens læregrunnlag nedfelles i kirkeordningen. Forslagets ordlyd er dekkende.

3) Det bør komme fram en tydeligere beskrivelse i § 4 på hva som kjennetegner Den norske kirke som folkekirke og hva som er kirkens oppdrag. Her er det naturlig å ta med kirkens samfunnsansvar. Også kirken som bærer og formidler av kunst og kultur bør innlemmes i denne paragrafen. (jfr. «Kunsten å være kirke»)

4) At kirken skal være demokratisk organisert må komme mye tydeligere fram. De demokratisk valgte styringsorgan nevnes ikke i forbindelse med hvem som har ansvar for å ivareta kirkens oppdrag. Slik § 5 er utformet, med fremheving av de vigslede stillinger, svekkes legitimiteten til de demokratisk valgte styringsorgan. Paragrafen bør omskrives.

5) I paragraf 6, tredje ledd, er det en beskrivelse hvor det ser ut som prestetjenesten (representanter for tjenesten med Ord og sakrament) er en selvstendig styringslinje. Det er faktisk feil. Prestetjenesten er representert i de demokratisk valgte styringsorgan og tar medansvar for de kirkelige styringsoppgaver gjennom deltakelse i disse. Leddet bør omskrives slik at dette tydeliggjøres.

6) I grunnlagsreglene bør det innarbeides en paragraf som omtaler likestilling og likeverd. Det vises her til Strategiplan for likestilling mellom kjønn i DNK hvor det understrekes at likestilling og likeverd er et tverrgående som skal innarbeides på alle nivå og felt i DNK.

Kapittel 2. Kirkelig inndeling, kirkens organer, medlemskap, kirkelige registre og kirkelig stemmerett

1) Kirkens organer omtales både i dette kapitlet og i kapittel 3. Det synes noe unødvendig. Det holder med paragrafene i kapittel 3.

2) Første ledd i §9 har en ny formulering i beskrivelse av soknet: «Soknet er den geografiske og administrative rammen om menigheten». I beste fall er det en uklar beskrivelse, i verste fall er det en beskrivelse av soknet som svekker soknets stilling. I gjeldende Kirkelov og også i forslag til ny trossamfunnslov, beskrives soknet som «den grunnleggende enheten i DNK og kan ikke løses fra denne». Videre at det enkelte sokn er eget rettssubjekt. Det må også ligge til grunn i kirkeordningen.

3) § 11 omtaler tilhørighet og medlemskap. Her er det kommet inn et nytt element i forhold til dagens krav til medlemskap, nemlig at personer som har lovlig opphold i riket kan bli kirkemedlem. Menighetsrådet er skeptiske til at dette kan være en forutsetning for medlemskap og er også opptatt av hvordan dette stiller seg til øvrig lovverk.

4) § 11 4.ledd omhandler inn- og utmelding i kirka. Det foreslås at inn- og utmelding skjer ved henvendelse til prest med ansvar for inn- og utmelding i vedkommende sokn. Dette er endring fra dagens bestemmelse som sier at inn- og utmelding skjer til kirkebokføreren på bostedet. Dagens ordning innebærer at det er kirkelig fellesråd som er behandlingsansvarlig for lokalt medlemsregister, og rollen som kirkebokfører er betydelig endret i forhold til tidligere. Det synes unødig at kirkeordningen skal regelfeste at rollen som kirkebokfører skal være avgrenset til en bestemt stillingskategori. I og med at det også er åpnet elektronisk løsning for inn- og utmeldinger, synes det noe underlig at det regelfestes henvisning til prest. Menighetsrådet mener at dagens ordning bør videreføres – og at ordlyden bør være: «Innmelding i, og utmelding av DNK skjer ved henvendelse til kirkebokføreren på bostedet eller til Kirkerådet».

5) Paragraf 13 dreier seg om soknebåndsløsning og burde kanskje hatt det som tittel på paragrafen. Det videreføres at hovedregelen er at medlemskapet er knyttet til bostedsokn og at stemmerett og valgbarhet er knyttet til bostedsokn når øvrige kriterier innfris. I denne

paragrafen er det foreslått et helt nytt punkt vedrørende overføring til annet sokn. Forslaget om at menighetsrådet kan etter søknad fra kirkemedlem samtykke i overføring av medlemskapet til annet sokn enn bostedsokn. Biskopen foreslås som klageinstans. Dette innebærer en betydelig forskjell fra dagens ordning hvor biskopen i særlige tilfeller etter søknad fra vedkommende menighetsråd kan samtykke i at en person for et begrenset tidsrom gis stemmerett i et annet sokn enn bostedsoknet. Menighetsrådet mener at den nye regelen er uheldig og kan få konsekvenser som kan svekke enkelte sokn.

Kapittel 3. Virksomheten i soknet. Soknets organer og deres oppgavefordeling m.m.

1) Vedrørende § 15 soknets organer hvor det foreslås regelfestet at flere menighetsråd innenfor samme kommune kan etablere et felles menighetsråd: her trengs en bedre presisering av hva dette er og innebærer.

2) §17 Uttreden av menighetsrådet i valgperioden. Det er vel og bra at man legger til grunn de samme bestemmelser som ny kommunelov når det gjelder grunn for suspensjon eller uttreden fra kirkelig råd. Men disse bør utvides til også å gjelde andre alvorlige straffbare forhold, deri at vedtak om uttreden kan skje hvis seksuelle krenkelser og vold er begått mot en person i tilknytning verv eller tjeneste for menighetsrådet.

3) §§ 23-25 omhandler fellesråd og deres oppgaver. Menighetsrådet støtter at dagens oppgavefordeling mellom menighetsråd og fellesråd videreføres. Men menighetsrådet legger som tidligere nevnt til grunn at fellesrådets rettslige handleevne som arbeidsgiver, kirkebyggforvalter og gravferdsmyndighet blir tillagt rådet i lov.

4) Menighetsrådet merker seg også at det i §23 om kirkelig fellesrådssammensetning står at kommunen kan velge en representant. Dette er en forskjell fra gjeldende ordning (KL §12) at fellesrådet består av en representant valgt av kommunen i tillegg til representanter for menighetsrådene i kommunen og geistlig representant. Menighetsrådet stiller også spørsmålet om det bør være krav til kirkelig medlemskap til kommunalt valgt representant, selv om det ikke er et krav i dagens ordning.

Kapittel 4. Kirkebygg

1) §28 Forvaltningen av kirkene og begrensnig av rådighet.

Menighetsrådet støtter KAs uttalelse om dette: Soknets eierskap til kirkene innebærer i utgangspunktet en full eierrådighet over kirkebyggene. Soknets rett til å bruke og råde over kirkebygget er likevel begrenset av bestemmelser som i lov, eller med hjemmel i lov, gjelder for kirkehusene, jfr. Kulturdepartementets høringsbrev til Kirkerådet av 15. februar 2018. Forslaget til første ledd i denne bestemmelsen åpner samtidig for at kirken nasjonalt kan endre vesentlige rammer for soknets forvaltningsansvar av egne kirker.

Etter vår vurdering er formuleringen i første ledd i § 28 ubeskyttet og bør gjennomgås nærmere. Forholdet mellom soknets alminnelige eierrådighet og Kirkemøtets mulighet til å regulere forvaltningen av kirkene forutsettes å legge til grunn at soknets forvaltningsansvar og eierrådighet fastholdes. KA mener det er behov for ytterligere klargjøring av hva som er grensene for Kirkemøtets myndighetsutøvelse ovenfor soknene på dette området. En slik klargjøring bør etter vårt syn foreligge før Kirkemøtet vedtar kirkeordningen.

Kapittel 5. Regionale og sentrale organer

1) § 39 Bispemøtet bør være en direkte videreføring av dagens bestemmelse nedfelt i KL §26. De foreslåtte tilføyelser og endringer bør vies større bredere utredning av konsekvenser før de eventuelt vedtas.

Kapittel 6. Forskjellige bestemmelser

1) § 47 omhandler adgang til å oppstille vilkår om medlemskap i DNK for tilsatte og ombud. Menighetsrådet forstår at bortfall av dagens kirkelov vil medføre at krav til medlemskap for

alle ansettelse i kirkelige stillinger også bortfaller. Menighetsrådet stiller seg undrende til formuleringen i framlagte forslag at det bare er stillinger som inneholder ansvar for kirkens lære det bør oppstilles krav til medlemskap for. Det må konkretiseres hvilke stillinger kravet til medlemskap skal gjelde for å få en enhetlig praksis.